

Toimunu tähendustest

28.09.1994.

("Eesti Sõnumitele" 29.10.94 ja paarile noorele)

Igal sündmusel on võime avada selle vahetutele ja kaudsetele osalistele, neile, keda see mõjutab, terve spekter tähendusi.

Olenevalt hinge ja mõistuse haritusest ning avatusest võidakse olla tundlik ühe või teise tähendustespektri värvi suhtes.

See, mis andis mõtte elule, annab mõtte ka surmale.(Exupery "Inimeste Maa")

Rootslased süüdistavad "nõukogulikult lohakaid" meremehi ja meiegi komisjonid otsivad vigu, põhjuseid, süüdlasi. Igal asjal on objektiivsed põhjused, võimatult väikese tõenäosusega sündmused langevad kokku ja sünnib müstiline õnnetus. Kümned pisikesed, üksikult tähtsusetud vead põhjustavad kokkulangemise korral suure õnnetuse - ja see on ajastule vastav selgitus. Toimunu tähendus on korrastav - täpsuse, tähelepanu, kontrolli kasv vastutuse suurendamiseks ja ohutuse tagamiseks. Surm ning pääsemine on niimoodi juhus, õnnelik või õnnetu juhus. See mõtteviis nõuab käegakatsutavaid põhjuseid, konkreetseid süüdlasi, kahjutasu kompaniidele, kindlustussummasid kannatanutele jne. Nõuab õiglast kohtumõistmist.

Ja ometi helisevad nii siin- kui sealpool Läänemerd kirikukellad, leinapäev toob rahva pühakotta ning trammides-bussides on tavatult vaikne. On sellel vaikusel ja palvetel ka tähendus tänapäeval?

Kui elule annab mõtte enesetäiustamine ja elu on vaid lüli eludeketis, siis on need sajad hinged paregu astunud üle surmakünnise, sündinud vaimuilma ning käivad läbi oma maise elu hindamise teed. Oli see elu moraalne, täis ligimesearmastust ja headust, on inimvaimu missioon ses elus täidetud. Oli sel teel eksirännakuid ja kurja ja haavamisi, mis siira kahetsuse läbi parandamata - saab inimhing sest nüüd teadlikuks ja tuleb peagi jälle, et end lihvida.

Ja kui meie lähedane, sõber, kolleeg oli nende sadade hulgas, siis oli tema elu valmis, vaimu töö lõpetatud. Vaid keha on see, mis kannatab. Hing, vaim teab oma osa. Iga mahajääja rahulik ja lugupidav mõte, vaikne palve või meditatsioon on lahkuvale hingele abiks.

Kolm päeva kandkem vaikset palvet hinges.

Eestimaa on nii väike, õnnetus on nii suur, et vähe, kes sellest puudutamata jääb. Mis on see tähendus igaühele, kõigile koos?

Looja on Eestit hoidnud ja kaitsnud - silmnähtavalt oleme rasketest aastatest õnnelikult läbi tulnud.

Ei ole meid hädasse tõuganud maavärisemised, vennatapp, katk. Oleme me kui rahvas - need, kellele võim ja vastutus usaldatud ja need, kes seda usaldanud, need, kes tööd ja rahva vara jagavad ja need, kes teadjad või kõnelejad on - oleme me Loojat või saatustki tänanud selle eest ja ausalt, mitte enese vaid teiste ja igaühe käekäigu, kasu silmas pidades toiminud? Kui organismi haigus annab inimesele märku ebakõlast tema hinges, vaimuelus, ebaõnnestunud suhtest ümberkaudsetega, kas pole siis suurte õnnetuste tähendus sama...

Eesti inimene, valitseja, juht - oled sa eneselt küsinud, kas pole sa patustanud oma ligimese, järeltulijate ees? Kui inimkonna arengul on oma tähendus Kõiksuse arengus, siis on igal rahvakillulgi oma tähendus ja oma vastutus kanda.

Kas tulevad lahkunute hinged meile appi meie homsetes tegudes? Kas oleme nende tuge väärt?

2

**Palugem nende hingeõnnistuse eest, kelle hauaks on elusünnitav vetesügavik.
Palugem nende eest, kelle osaks on lein, et nende hingesuurust ei varjutaks
kättemaksuiha vaid õilistaks andeksandmine.
Palugem kõigi eest, kellel kübekenegi süüd võis olla, et nad oma südametunnistust
väärilt kanda jaksaks.
Ja *palugem oma maa ja rahva eest, et igaühe ja kõigi ausus, ligimesearmastus ja
hingepuhtus taas aujärjele tõuseks.***

(Antud paarile kooliõpilasele, kellel südamevalu kanda)